

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen vammaisneuvoston toimintasääntö

Toiminta-ajatus ja periaatteet

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen vammaisneuvosto on hyvinvointialueesta säädetyn lain tarkoittama osallistumis- ja vaikuttamistoimielin vammaisille henkilöille (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32§).

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen vammaisneuvosto on Pohjois-Pohjanmaan vammaisten henkilöiden poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton osallistumis- ja vaikuttamistoimielin. Vammaisneuvosto toimii vammaisten äänenä kaikessa hyvinvointialueen päätöksenteossa, joka vaikuttaa vammaisiin henkilöihin nyt ja tulevaisuudessa.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen vammaisneuvoston toimintaedellytyksistä vastaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus tämän toimintasäännön mukaisesti. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen vammaisneuvosto voi tehdä yhteistyötä muiden organisaatioiden kanssa sekä ottaa kantaa muiden organisaatioiden hallinnon alla oleviin asioihin oman toimintasuunnitelman ja kiinnostuksen mukaisesti.

Hyvinvointialueen vammaisneuvoston kokoaminen, kokoamisen prosessi ja nimeäminen

Aluehallituksen on asetettava vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen vammaisneuvosto. Vammaisneuvoston jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vammaisneuvoston jäsenistä siten, että kustakin vammaisneuvostosta valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vammaisneuvostoon voidaan valita muita henkilöitä. Aluehallituksen on huolehdittava vammaisneuvoston toimintaedellytyksistä (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32§).

Vammaisneuvoston kokoonpanossa on tärkeää, että:

- eri sukupuolet ovat edustettuina tasapuolisesti.
- maantieteellinen kattavuus on monipuolinen.

Vammaisneuvostoon on nimetty hyvinvointialueen jokaisesta kunnasta tasa-arvon vuoksi sekä mies-, että naisehdokas, joista valitaan vammaisneuvostoon varsinainen jäsen ja varajäsen. Lisäksi vammaisneuvostoon voidaan nimetä muita henkilöitä (esimerkiksi järjestöjen edustaja, asiantuntijajäsenet).

Kokoonpanon valintaprosessi on seuraava:

- aluehallitus antaa toimeksiannon kuntien kirjaamojen kautta kunnallisille vammaisneuvostoille. Kunnalliset vammaisneuvostot valitsevat jäsenensä hyvinvointialueen vammaisneuvostoon.
- kun hyvinvointialueen kokonaisuus on valmis, etenee esitys vammaisneuvostosta aluehallituksen nimettäväksi. Aluehallitus nimeää vammaisneuvostoon oman edustajansa oman toimikautensa ajaksi. Aluehallituksen edustaja on kokouksissa läsnä- ja puheoikeudella.

- kunnallisten vammaisneuvostojen valitsevat jäsenet kokoontuvat yhteiskokoukseen ja järjestäytyvät.
- hyvinvointialueen vammaisneuvosto nimeää keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ensimmäisessä tapaamisessaan.
- Puheenjohtajiston valintaprosessi viedään läpi kahden vuoden välein.
- hyvinvointialueen vammaisneuvosto nimeää keskuudestaan työvaliokunnan, johon kuuluu puheenjohtajisto ja 1-2 jäsentä. Työvaliokunta voi tarvittaessa hyväksyä kokousten välissä mm. kiireellisellä aikataululla tulevat lausunnot.
- Vammaisneuvostolla on oikeus nimetä yksi edustaja yhdyspintalautakuntaan puhe- ja läsnäolo-oikeudella (hallintosääntö 18§).
- mikäli kunnallisen vammaisneuvoston edustaja luopuu tehtävästä kesken kauden, niin uuden edustajan loppukaudeksi valitsee kyseinen kunnallinen vammaisneuvosto omasta joukostaan.

Toimikausi

Hyvinvointialueen vammaisneuvoston toimikausi on neljä vuotta. Ensimmäisen vammaisneuvoston toimikausi on aluevaltuuston kauden kanssa saman pituinen.

Kokouskäytännöt

Saavutettavuus ja esteettömyys ovat keskeinen arvo kokouskäytännöistä sovittaessa sekä muussa toiminnassa.

Hyvinvointialueen vammaisneuvoston kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen ollessaan estynyt varapuheenjohtaja. Kokouskutsu tulee lähettää, mikäli mahdollista, vähintään kolme (3) päivää ennen kokousta hallintosäännön 17. luvun mukaisesti.

Kokous on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet jäsenistä osallistuu kokoukseen. Kokousten organisoinnissa avustaa hyvinvointialueen organisaatiosta nimetty yhteyshenkilö. Osallisuus- ja yhdyspintapäällikkö toimii neuvoston esittelijänä.

Hyvinvointialueen vammaisneuvostolla on vuoden aikana noin 4 kokousta. Lähikokoukset voidaan järjestää vaihtelevasti eri kaupungeissa. Kokoukset voidaan järjestää myös hybridinä. Kokousten järjestelyistä vastaa puheenjohtaja yhdessä esittelijän kanssa.

Vammaisneuvoston esityslistat ja pöytäkirjat viedään hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmään. Sieltä materiaalit julkaistaan hyvinvointialueen kotisivulla. Kokousmateriaalit on toimitettava osallistujille heidän toivomassaan muodossa. Sähköisten materiaalien täytyy olla saavutettavia ja esteettömiä.

Vammaisneuvosto voi kutsua kokouksiinsa tarvittavia asiantuntijoita.

Kokouspalkkio ja matkakustannukset

Vammaisneuvoston jäsenille ja aluehallituksen edustajalle maksetaan kokouspalkkiot ja kustannusten korvaukset sekä matkakustannukset hyvinvointialueen hallintosäännön luvun 19 mukaisesti. Kokouspalkkio on 169 § kohdan 5 mukainen.

Hyvinvointialueen vammaisneuvoston tehtävät

Vammaisneuvostolle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä vammaisten sekä heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta ja heidät tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella. (Laki hyvinvointialueesta 32§ 2. mom.)

Vammaisneuvosto

- lisää maakunnan vammaisten osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksia maakunnallisessa päätöksenteossa sekä vammaisia koskevissa palveluissa yli organisaatorajojen.
- tukee yhteistyötä Pohjois-Pohjanmaan kuntien ja niiden vammaisneuvostojen välillä.
- kokoaa alueensa vammaisten näkemyksiä esimerkiksi kyselyillä, järjestämällä tapaamisia ja jalkautumalla palvelupisteisiin. Hyvinvointialueen vammaisneuvosto kokoaa aineistoa kannanotoiksi tai aloitteiksi eteenpäin vietäväksi.
- pitää yhteyttä hyvinvointialueen päättäjiin, viranhaltijoihin ja työntekijöihin sekä maakunnan muihin viranomaisiin lisätäkseen yhteistyötä ja suoria vaikuttamismahdollisuuksia.
- tekee vuosittain toimintasuunnitelman ja sen mukaisen talousarvion, joka hyväksytään hyvinvointialueen seuraavan vuoden talousarvion osana.
- tekee toiminnastaan toimintakertomuksen, jossa toteutettu toiminta kuvataan aluehallitukselle.
- tekee viestintäsuunnitelman, joka päivitetään säännöllisesti. Viestintäsuunnitelmassa vammaisneuvosto sopii viestintäkanavat ja viestintävastuut.
- nimeää tarvittaessa edustajansa muihin työryhmiin.

Vammaisneuvoston puheenjohtajisto kutsuu vammaisneuvoston koolle, vastaa kokousasioiden valmistelusta ja toiminnan organisoimisesta yhdessä hyvinvointialueen nimeämän esittelijän kanssa.

Kokousta johtaa ensisijaisesti puheenjohtaja, tai tämän ollessa estynyt varapuheenjohtaja.

Puheenjohtajisto vastaa vammaisneuvoston edustamisesta, jollei kokous toisin päättä. Puheenjohtajisto voi sopia keskenään tehtävien tarkemmasta jaosta.

Vammaisneuvoston jäsenen tulee osallistua toimintaan aktiivisesti ja hoitaa tälle osoitetut luottamustehtävät. Jäsenen tulee toimia vuorovaikutuksessa kunnan vammaisneuvoston ja hyvinvointialueen vammaisneuvoston välillä. Tämän tulee myös tuoda edustamansa kunnallisen vammaisneuvoston esittämät asiat käsiteltäväksi hyvinvointialueen vammaisneuvostoon.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen tehtävät

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

- osoittaa vammaisneuvoston toiminnalle esteettömät kokoustilat (sähköisten tapaamisten mahdollistaminen, hybriditilat tms.).
- huolehtii kokousten tarvitsemista järjestelyistä.
- vastaa kokouksista aiheutuneista kustannuksista.
- tukee toimintaa ja järjestää tarvittaessa neuvontaa toiminnan tueksi.
- osoittaa hyvinvointialueelta yhteyshenkilöt vammaisneuvoston toimintaan.
- huomioi vammaisten näkemykset osaksi aluehallituksen, aluevaltuuston sekä lautakuntien työtä. Päättäjät ovat tervetulleita vammaisneuvoston tapaamisiin.
- antaa tarvittaessa apua kokousasioiden valmisteluun.
- resursoi vammaisneuvoston toimintaa taloudellisesti

- maksaa kokouspalkkiot ja matkakorvaukset
- osoittaa toimintamäärärahat toimintasuunnitelman mukaisesti koulutuksiin ja seminaareihin.

Hyvinvointialueen johtaja nimeää vammaisneuvoston esittelijän ja sihteerin. Esittelijän ja sihteerin tulee olla palvelusuhteessa hyvinvointialueeseen. Esittelijän ja sihteerin tehtävänä on huolehtia kokoussihteerin tehtävien lisäksi muun muassa vammaisneuvoston käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta yhdessä puheenjohtajien kanssa.

Voimaantulo

Tämä toimintasääntö tulee voimaan sen jälkeen, kun nimetty vammaisneuvosto on toimintasäännöt käsitellyt ja aluehallitus on asian hyväksynyt.